

3. Гафіяк А.М. ІТ-технології та бізнес-аналітика. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск 15. С. 933-937.
4. Проненко В. Бизнес-аналитика: повышение эффективности и успешности компаний. *ПІТМ. Информационные технологии для менеджмента*. 2011. № 1-2. С. 35.
5. Батюк Л.А., Бабко Н.М. Суспільні ринкові трансформації: глобальний контекст. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Харків: ХНТУСГ, 2018. Вип. 193. С. 110-120.

ЕВОЛЮЦІЯ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**КОЗАК КАТЕРИНА БОГДАНІВНА, К.Е.Н., ДОЦЕНТ
КАФЕДРИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ЛОГІСТИКИ,
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Однією з найбільш актуальних проблем відродження політичної економії, важливість вирішення якої не лише не заперечується, а активно обговорюється в академічних колах, є розбудова на новій концептуальній основі теорії економічного розвитку.

Кожна історична епоха породжує свої проблеми щодо визначення специфічних особливостей розвитку. Кінець ХХ сторіччя – початок ХXI сторіччя виводить на перший план жорсткі обмеження економічного зростання. Як зазначає Чепков М., йдеться про ситуацію, що генерується в межах трикутника «розвиток – виживання – катастрофа» [1, с. 80]. В зазначеных умовах відбулась трансформація розуміння перспектив і стратегій суспільної динаміки на основі парадигми сталого розвитку як імперативу на ХXI сторіччя.

Представимо етапи становлення парадигми сталого розвитку в систематизованому вигляді на основі хронологічної послідовності:

Перша половина ХХ ст. - Учення про ноосферу як сучасну стадію геологічного розвитку біосфери (В. І. Вернадський);

1968-1981 рр. - Визначення «меж зростання» на основі системного використання глобальних імітаційних математичних моделей (Аурелио Печчеї, Д. Медоуз);

1970 р. - Прогнозування сценаріїв розвитку людства у його взаємозв'язку з біосфорою (Джеєй Форрестер);

1972 р. - Розробка концепції «нульового зростання» за допомогою комп'ютерного моделювання на довгостроковий період (Донелл і Денис Медоуз);

1974 р. - Запропонована концепція «органічного зростання», що базується на розумінні світу як живого організму (Михайло Месарович, Едуард Пестель);

1975 р. - Ідея «Нового світового порядку» як концепції виключення егоїстичного інтересу господарюючих суб'єктів з базових понять економічного розвитку (Ян Тинберген);

1983 р. - Акцентовано увагу на забезпечені збалансованого соціально-економічного та екологічного розвитку (Гру Харлем Брундтланд / Міжнародна комісія з довкілля і розвитку);

1992 р. - Закріплення в Декларації Конференції ООН концепції сталого розвитку та дотримання соціально-відповідальної поведінки з боку суспільства, держави і бізнес-спільноти (Всесвітня конференція з навколошнього середовища і розвитку під егідою ООН в Ріо-де-Жанейро);

1993 р. - Затверджена Комісія зі сталого розвитку, пріоритетним напрямком роботи якої визнано формування міжурядових механізмів взаємодії (Економічна і соціальна рада ООН);

1993 р. - Прийняття програми дій, спрямовану на вирішення глобального завдання заохочення і захисту прав та основних свобод людини (Конференція ООН з проблем прав людини у Відні);

1994 р. - Прийняття програми дій з питань народонаселення і розвитку (Конференція ООН з народонаселення і розвитку в Каїрі);

1995 р. - Прийняття програми дій, принципів та цілей соціального розвитку, розробка зобов'язань для його підтримання (Конференція з соціального розвитку в Копенгагені);

1995 р. - Започаткування протидії викидам вуглевислого газу в атмосферу (Берлінський мандат);

1997 р. - Зобов'язання скоротити або стабілізувати викиди парникових газів (Кіотський протокол);

2002 р. - Десятирічна програма заходів на основі концепції сталого розвитку з опорою на партнерство, неурядові організації, бізнес-спільноту та окремі корпорації (Йоханнесбурзький план);

2015 р. - Схвалення «Плану дій для людей, планети та процвітання» до 2030 року (70 сесія Генеральної Асамблеї ООН);

2015 р. - Аналіз споживання, бідності і добробуту (Енгус Дітон);

2018 р. - Модель довгострокового економічного аналізу з включенням в ней таких факторів як зміна клімату та інновації (Ульям Нордхаус, Пол Ромер);

2019 р. - Експериментальний підхід у полегшенні бідності (Абхіджит Банерджи, Естер Дюфло, Майкл Кремер).

Стосовно еволюції парадигми сталого розвитку, вона представляє собою пошук шляхів досягнення рівноважного стану, тобто досягнення ситуації, коли відсутні внутрішні конфлікти між економічною, соціальною та екологічною складовими, забезпечені коеволюцією на основі знаходження об'єктивно зумовлених функціональних взаємозв'язків між ними. Лише таким чином можливо досягти синергетичного ефекту розвитку спільног прояву економічної, соціальної та екологічної підсистем як нової якості. При цьому адекватні інституційні зміни реалізуються лише за умови подолання інерції інституційного розвитку, що зумовлена підтримкою економічно та соціально небажаного, однак стабільного стану інституційної рівноваги з боку існуючих на ринку суб'єктів.

Підсумовуючи вище сказане, зазначимо: парадигма сталого розвитку представляє собою закономірний етап трансформації філософії господарювання, що відповідає умовам постіндустріального етапу розвитку соціально-економічних систем і пов'язаний з розумінням жорстких обмежень економічного зростання. Зазначена теоретична концепція на практиці проявляється у зміні вектору економічного розвитку в бік розширення і доповнення неекономічними складовими розуміння економічної раціональності.

Література.

1. Идея развития: возможность обновления. Материалы научного семинара. Мировая экономика и международные отношения. 2007. № 2. С. 75-89.

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

***КРАМАРЕНКО К.М., К.Е.Н., доцент
Національна Академія Національної Гвардії України***

Сучасне ринкове макросередовище не завжди чинить позитивний вплив на діяльність підприємств, що пояснюється